

Zastosowanie systemu SGRT w leczeniu choroby oligometastatycznej

Przypadek kliniczny

Grzegorz Chmielewski

Rafał Stando

Klinika Radioterapii

Świętokrzyskie Centrum Onkologii

Klinika i Zakład Radioterapii Świętokrzyskie Centrum Onkologii

- Rok powstania: 1997
- Akceleratory liniowe: 4 x Elekta Versa HD, 1 x Accuray RadixAct (tomoterapia)
- 2 instalacje systemu AlignRT (2 kolejne – w trakcie)
- Pierwsza instalacja systemu SimRT w Polsce
- 2 symulatory CT (Somatom Sensation Open, Somatom go.Open Pro)
- Ponad 2000 pacjentów rocznie
- Średnio 150 pacjentów/dzień

Zastosowanie AlignRT w Zakładzie

- Czerwiec 2021 – pierwszy pacjent leczony z zastosowaniem AlignRT
- Rak piersi lewej (DIBH)
- Pozycjonowanie pacjenta
- SBRT w guzach płuca, nadnercza, trzustki i wątroby (z zastosowaniem DIBH)
- SBRT w innych lokalizacjach narządowych – kontrola śródfrakcyjna

Przypadek kliniczny

- 45-letnia kobieta, w historii: rak pęcherzykowy tarczycy, stan po tyreoidektomii oraz jodoterapii w 2005
- Zgłasza się w 2021 roku z podejrzaną, około 2 cm masą w lewej okolicy podżuchwowej. Pacjentka pojawienie się zmiany zauważyła 4 tygodnie wcześniej
- W ekspertyzie histopatologicznej: przerzut raka płaskonabłonkowego, nieznane ognisko pierwotne
- Dalsze badania wykazały obecność zmiany pierwotnej w lewym zachyłku gruszkowatym i liczne przerzuty do węzłów chłonnych szyi, a również **pojedynczy przerzut do wątroby (22 x 16 mm)**

Przypadek kliniczny

- W badaniach dodatkowych (PET/FDG): przerzuty do **kości krzyżowej** oraz **III lewego żebra**
- Stopień zaawansowania choroby: **cT1N2cM1** (IVC)
- Wdrożono chemioterapię neoadiuwantową (3 kursy cisplatyny z 5-fluorouracylem) z powodu rozsiewu choroby, w dalszym etapie planowana radykalizacja leczenia
- Zespół multidyscyplinarny podjął decyzję o zastosowaniu SBRT równolegle z chemioterapią neoadiuwantową, propozycję omówiono z pacjentką

Podejście spersonalizowane wybrano z powodu charakteru oligometastycznego choroby, wieku pacjentki oraz dobrego stanu ogólnego

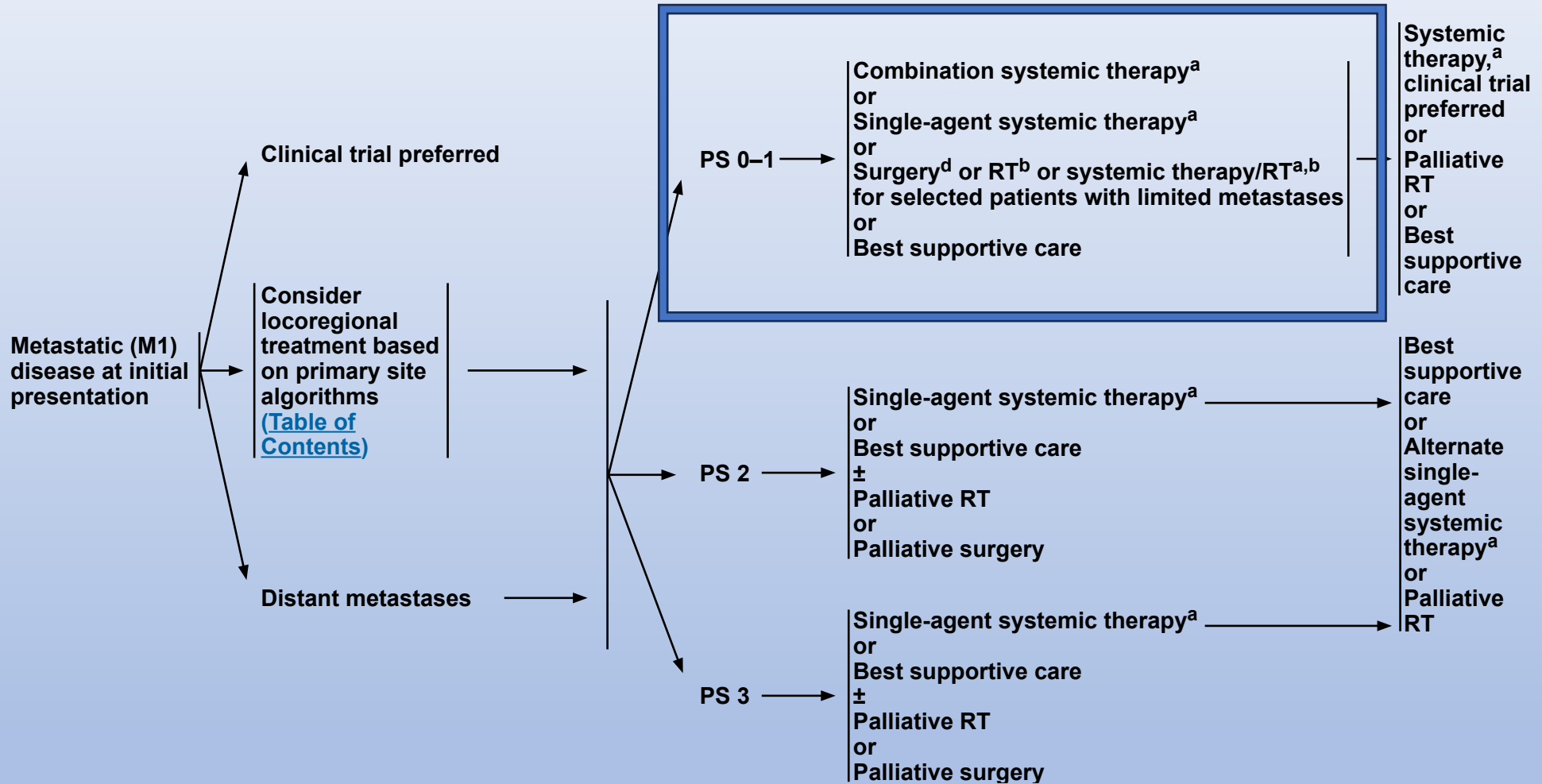
Schemat pracy

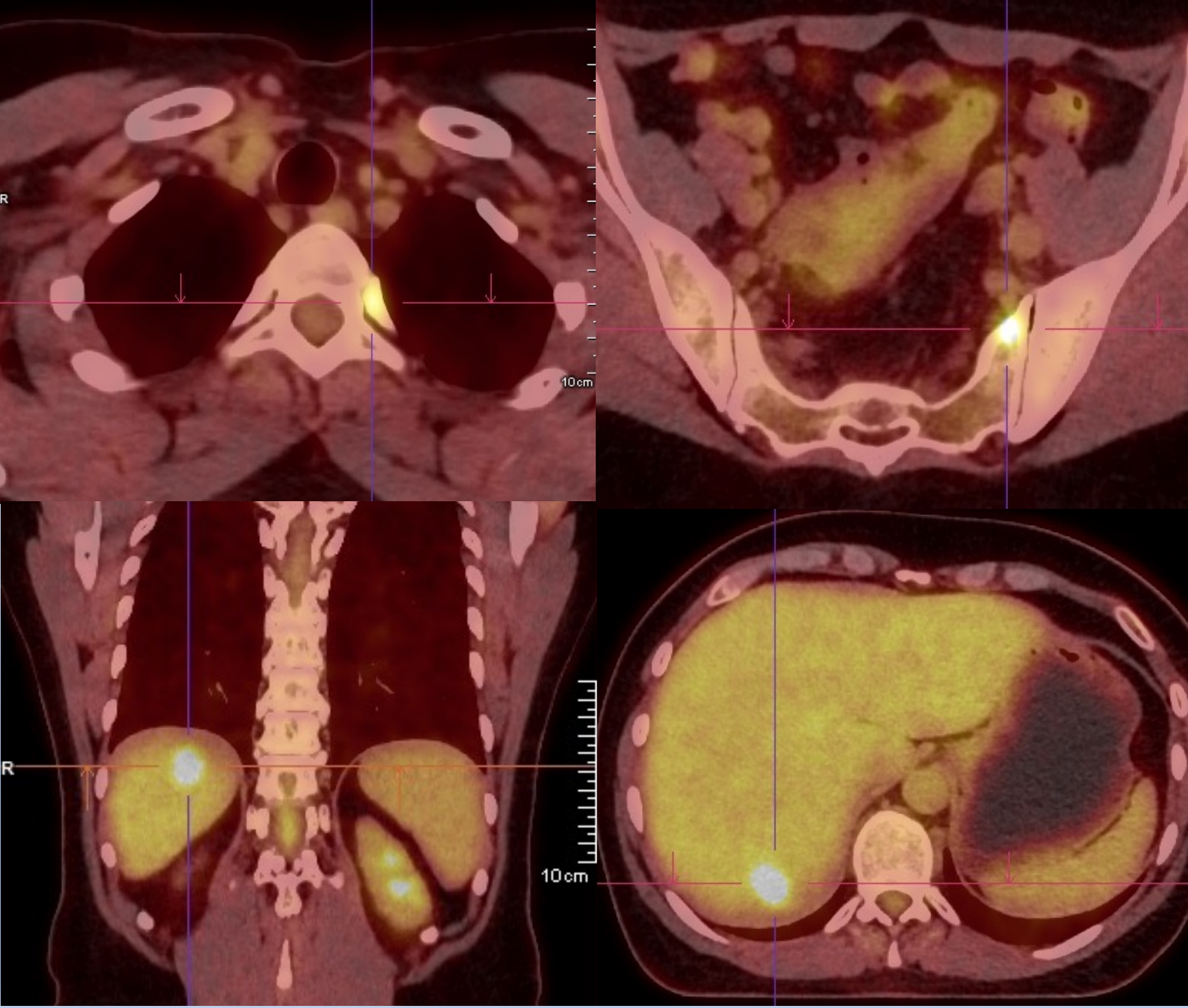
1. Kwalifikacja do leczenia
2. Wywiad, ćwiczenia oddechowe, przygotowanie maski, bolusa
3. Symulator CT, wybór sposobu unieruchomienia
4. Konturowanie
5. Planowanie leczenia
6. Radioterapia
7. Obserwacja

DIAGNOSIS

TREATMENT OF HEAD AND NECK CANCER

PERSISTENT DISEASE OR PROGRESSION

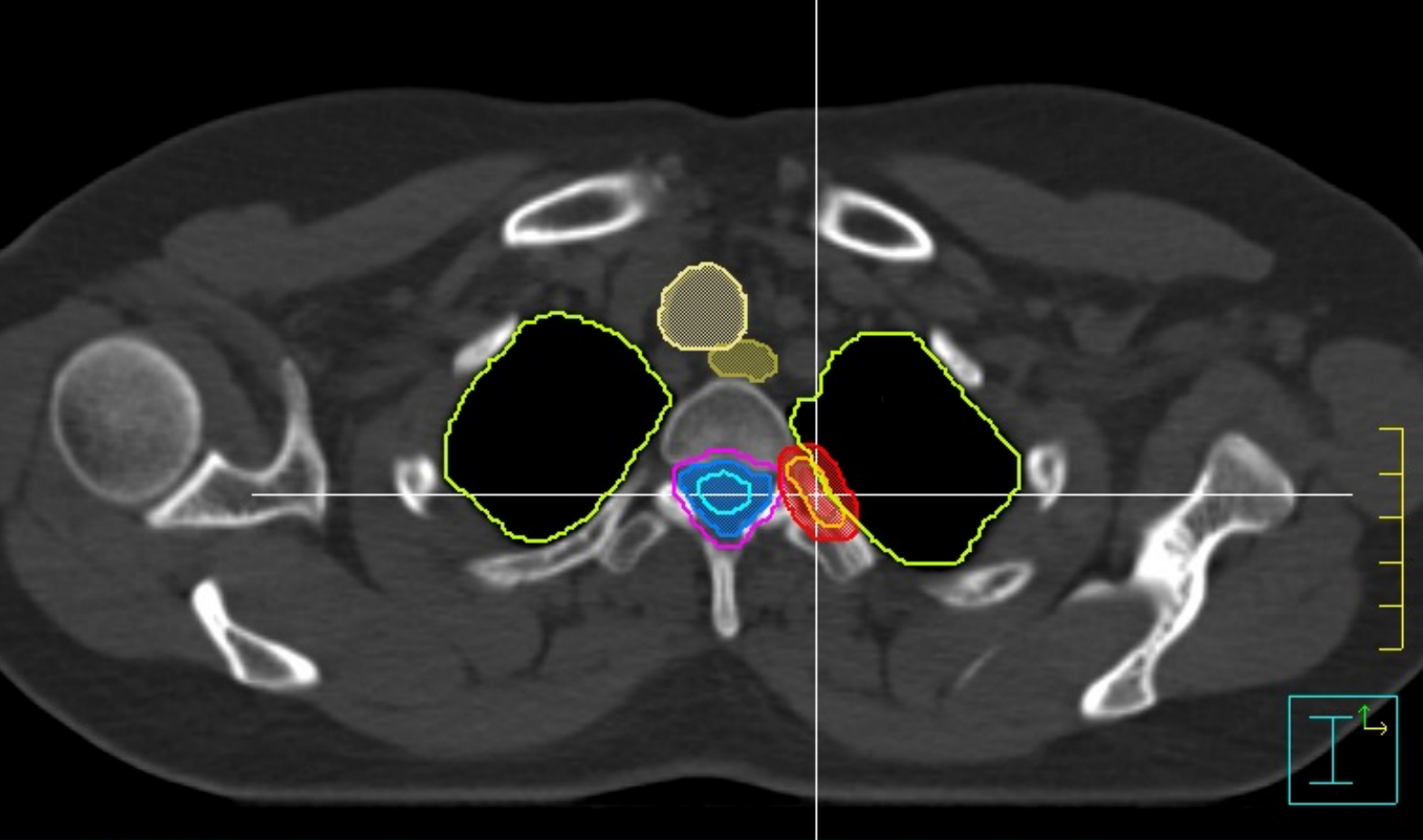

Obrazy PET

Zmiany o charakterze
przerzutowym w III lewym
żebrze, po lewej stronie kości
krzyżowej oraz w wątrobie

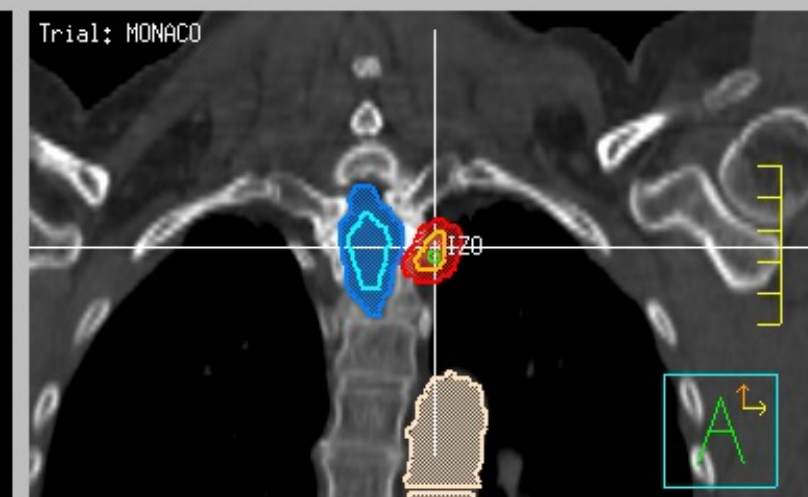
Podjęcie spersonalizowane

- Po 3 kursie neoadiuwantowej chemioterapii, pacjentka została przyjęta do Kliniki Radioterapii celem napromieniania stereotaktycznego zmian zlokalizowanych w:
  - (1) 3 lewym żebrze
  - (2) kości krzyżowej
  - (3) wątrobie
- Plany przygotowano używając obrazowania CT oraz fuzji z PET lub MR (dla SBRT wątroby)

SBRT III lewego żebra

50 Gy w 5 frakcjach, technika VMAT, fotony 6 MV FFF; stół robotyczny 6D; zastosowanie AlignRT do pozycjonowania pacjenta oraz kontroli śródfrakcyjnej

Importuj DICOM

Ustaw zabieg

Cykl zabiegów

Nazwa planu

Aktywny

▶ AAS4 [Jama brzuszna]

▼ AKB1 [Klatka piersiowa]

▼ ISO 1 [23,4, -137,7, -320,0]

▶ CT SIM PTV 22.11.2021 11:20:15

▼ CT SIM PATIENT 22.11.2021 11:20:15

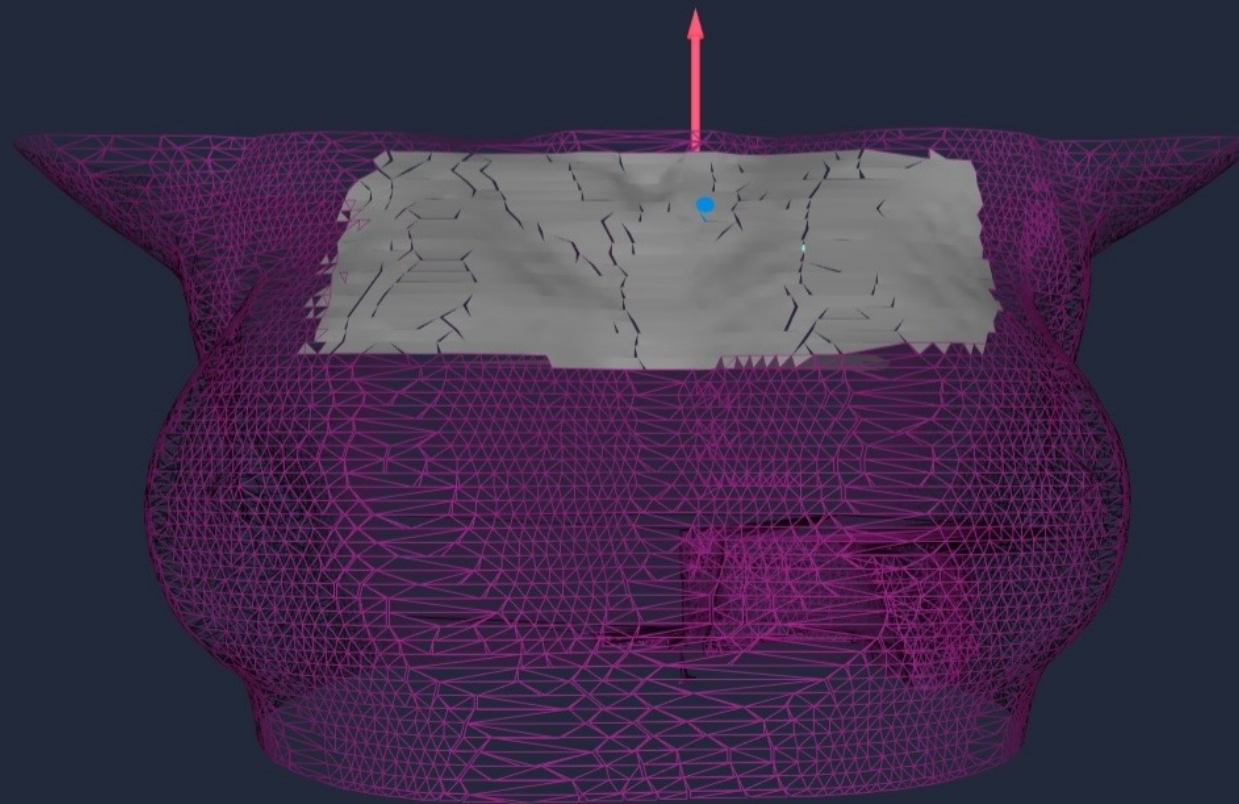
Zabieg z kontrolą wiązki

 ROI1 [Izocentryczny]

 Dodaj obszar zainteresowania

▶ AKB31 [Kręgosłup]

Zrobione

PIERS-DIBH.0 ISO 1

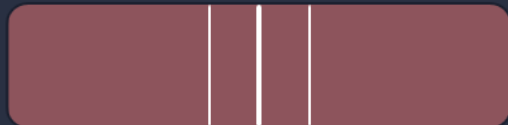
CT SIM SKIN-FREE

proba zebro

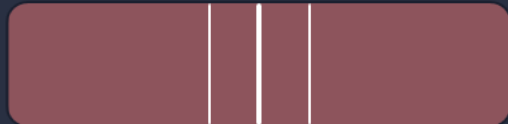
VRT_{cm}

-

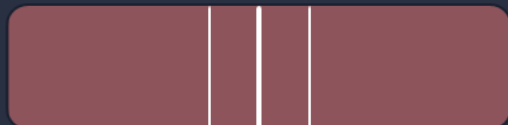
LNG_{cm}

-

LAT_{cm}

-

MAG_{cm}

-

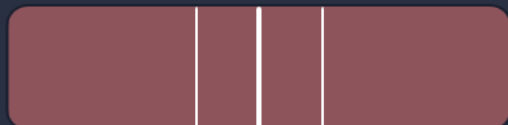
YAW°

-

ROLL°

-

PITCH°

-

Odniesienie

Zabieg

Stół 0,0°

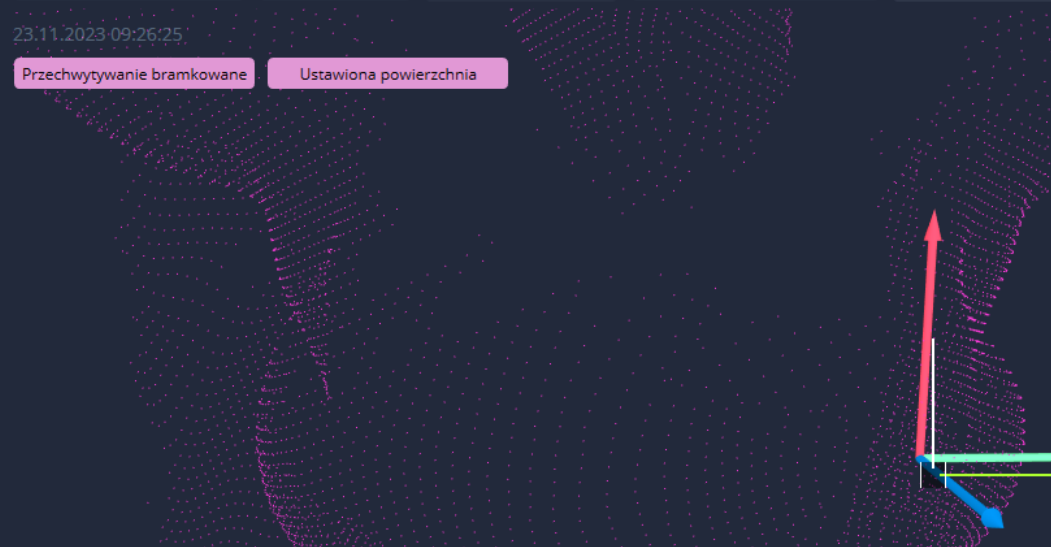
Prześlij do stołu

Kontrola wiązki

23.11.2023 09:26:25

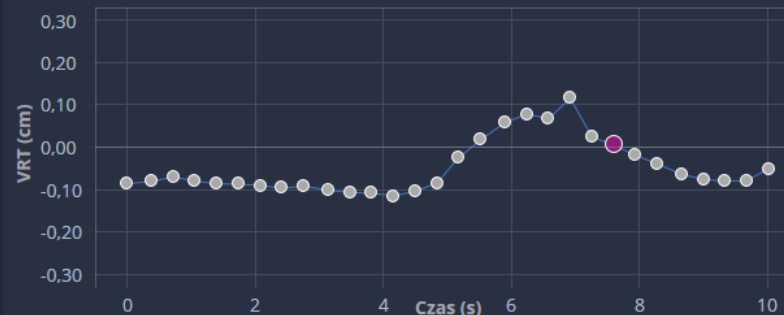
Przechwytywanie bramkowane

Ustawiona powierzchnia

Przegląd przechwytywania bramkowanego

Aby wybrać nową powierzchnię odniesienia, klik

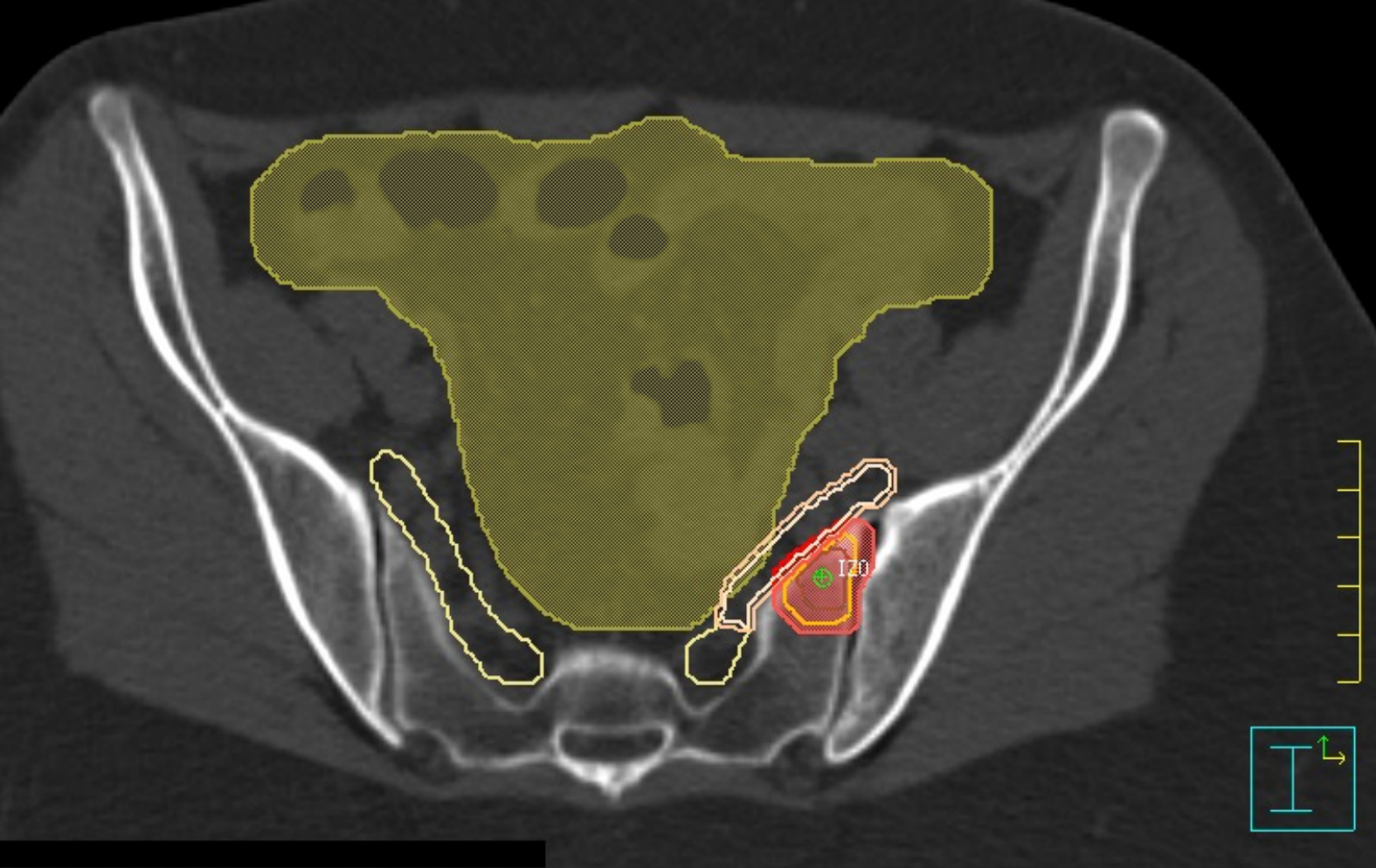
Akceptuj

Ponowne przechw

Powierzchnia

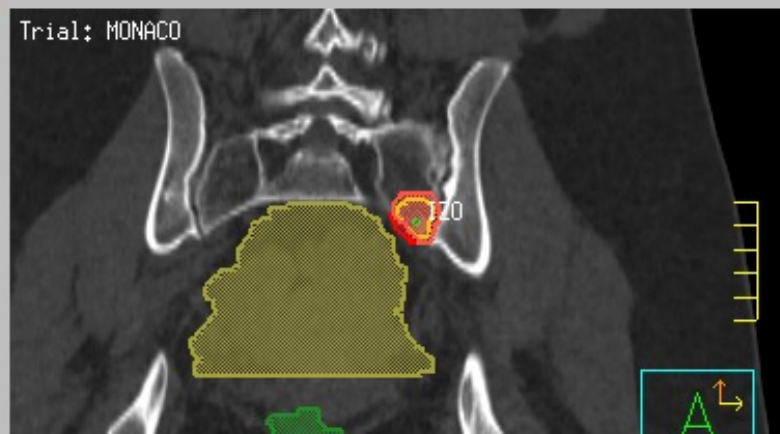
Deformacja

Wideo

SBRT kości krzyżowej

50 Gy w 5 frakcjach, technika VMAT, fotony 6 MV FFF; stół robotyczny 6D; zastosowanie AlignRT do pozycjonowania pacjenta oraz kontroli śródfrakcyjnej

Importuj DICOM

Ustaw zabieg

Cykl zabiegów

Nazwa planu

Aktywny

▶ AAS4 [Jama brzuszna]

▶ AKB1 [Klatka piersiowa]

▼ AKB31 [Kregoslup]

▼ ISO 1 [26,4, -141,8, -438,0]

▶ CT SIM PTV2 23.11.2021 08:04:40

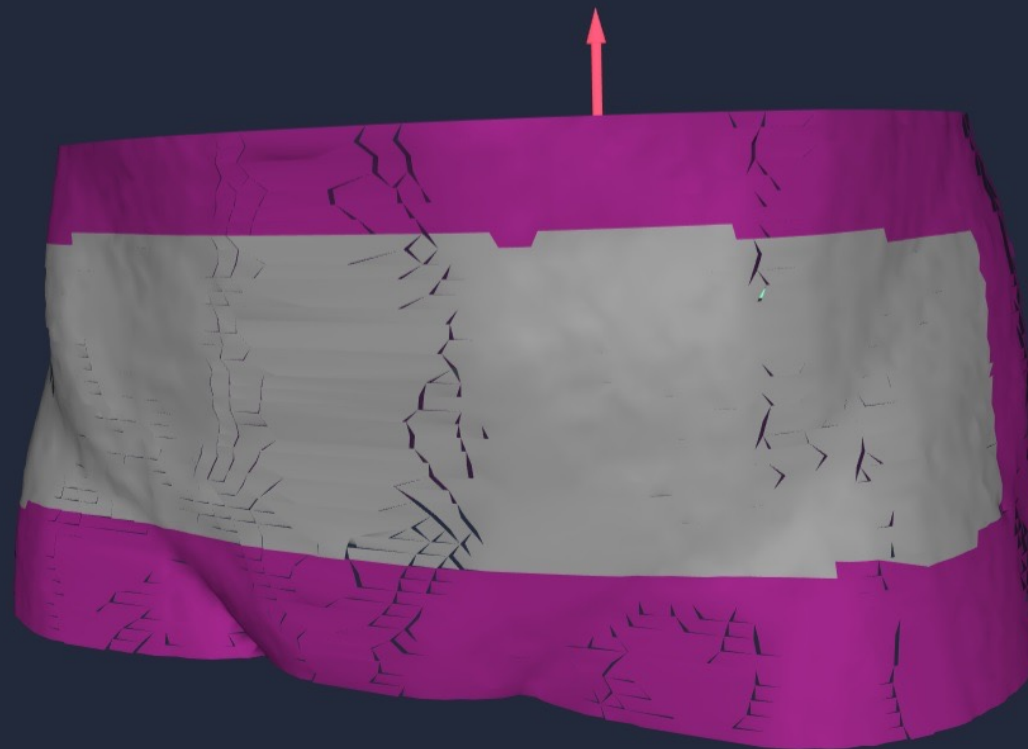
▶ CT SIM pacjent 23.11.2021 08:04:40

Zabieg z kontrolą wiązki

 ROI1 [Izocentryczny]

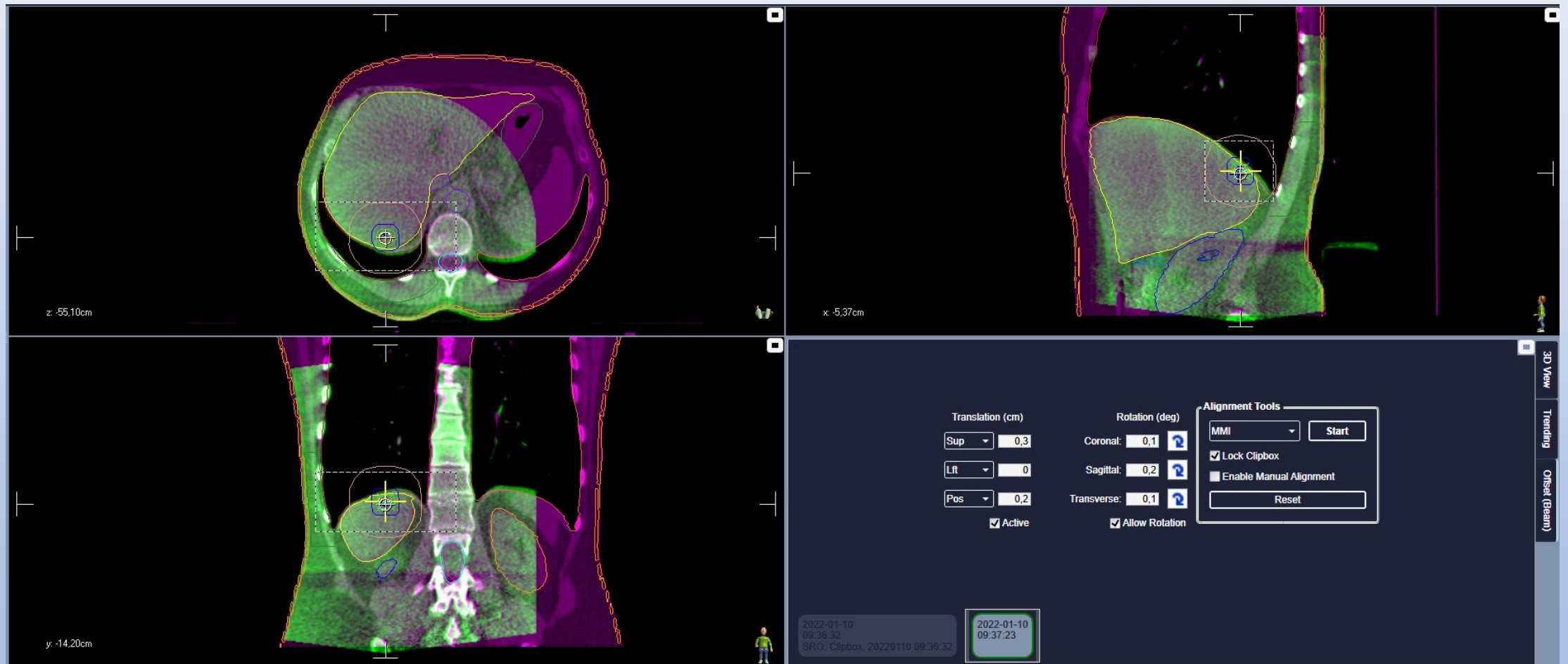
 Dodaj obszar zainteresowania

Zrobione

SBRT zmiany przerzutowej w obrębie wątroby

45 Gy w 3 frakcjach, radioterapia na głębokim wdechu, technika VMAT, fotony 6 MV FFF; stół robotyczny 6D; zastosowanie AlignRT do pozycjonowania pacjenta oraz kontroli śródfrakcyjnej

Radioterapia przerzutów do wątroby na głębokim wdechu

- Lepsza współpraca z pacjentem w porównaniu z radioterapią na wydechu: 95% pacjentów potrafi utrzymać głęboki wdech, 62% - głęboki wydech [1]
- Pozwala na zmniejszenie marginesów o ponad 10 mm w porównaniu ze swobodnym oddychaniem [1]
- W naszym przypadku DIBH pozwoliło na zmniejszenie GTV z 3 cm³ do 0.50 cm³, co pozwoliło istotnie ograniczyć ryzyko toksyczności leczenia

1. Mast M, Kouwenhove E, Roos J, et al. *Two years' experience with inspiration breath-hold in liver SBRT. Technical Innovations & Patient Support in Radiation Oncology*. 2018 Sep 1;7:1-5.

AAS4 ISO 1

CT SIM EXTERNAL FREE

ROI1

VRT_{cm} -

LNG_{cm} -

LAT_{cm} -

MAG_{cm} -

YAW° -

ROLL° -

PITCH° -

Odniesienie ▾ Zabieg Stół 0,0° ▾ Prześlij do stołu Kontrola wiązki WYŁ.

30.12.2021 10:59:01

Ustawiona powierzchnia

Deformacja powierzchni

Aktualna pozycja
 Powierzchnia w przedziale tolerancji: -
 Średnie przemieszczenie: -

Skorygowana pozycja
 Powierzchnia w przedziale tolerancji: -
 Średnie przemieszczenie: -

Granice tolerancji
 Poniżej -0,3 cm   Powyżej +0,3 cm

0,30

-0,30

Szkolenie ▾

Powierzchnia **Deformacja** **Wideo**

wstrzymanie wiązki za (s)

0 - +

Zapisz dla przyszłych sesji

Zapisz wyłącznie dla sesji

Importuj DICOM

Ustaw zabieg

Cykl zabiegów

Nazwa planu

Aktywne

▼ AAS4 [Jama brzuszna]

▼ ISO 1 [-53,7, -142,0, -549,0]

▶ CT SIM PTV 30.12.2021 10:59:01

▶ CT SIM EXTERNAL DIBH 30.12.2021 1...

▼ CT SIM EXTERNAL FREE 30.12.2021 1...

Wyłącznie ustawienia powierzchni ▼

 ROI1 [Izocentryczny]

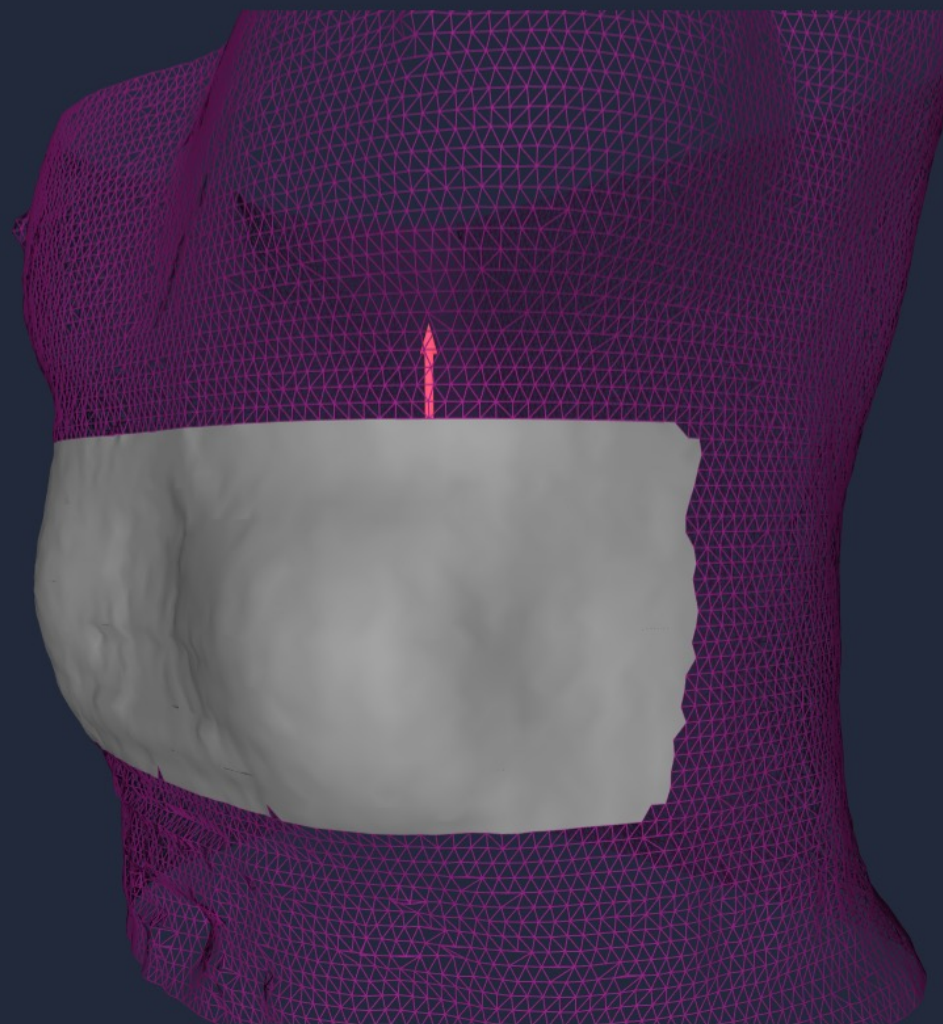
 Dodaj obszar zainteresowania

▶ AKB1 [Klatka piersiowa]

▶ AKB31 [Kręgosłup]

Zrobione

Ustawiona powierzchnia

Importuj DICOM

Ustaw zabieg

Cykl zabiegów

Nazwa planu

Aktywny

▼ AAS4 [Jama brzuszna]

▼ ISO 1 [-53,7, -142,0, -549,0]

▶ CT SIM PTV 30.12.2021 10:59:01

▶ CT SIM EXTERNAL DIBH 30.12.2021 1...

▼ CT SIM EXTERNAL FREE 30.12.2021 1...

Wyłącznie ustawienia powierzchni

 RO11 [Izocentryczny]

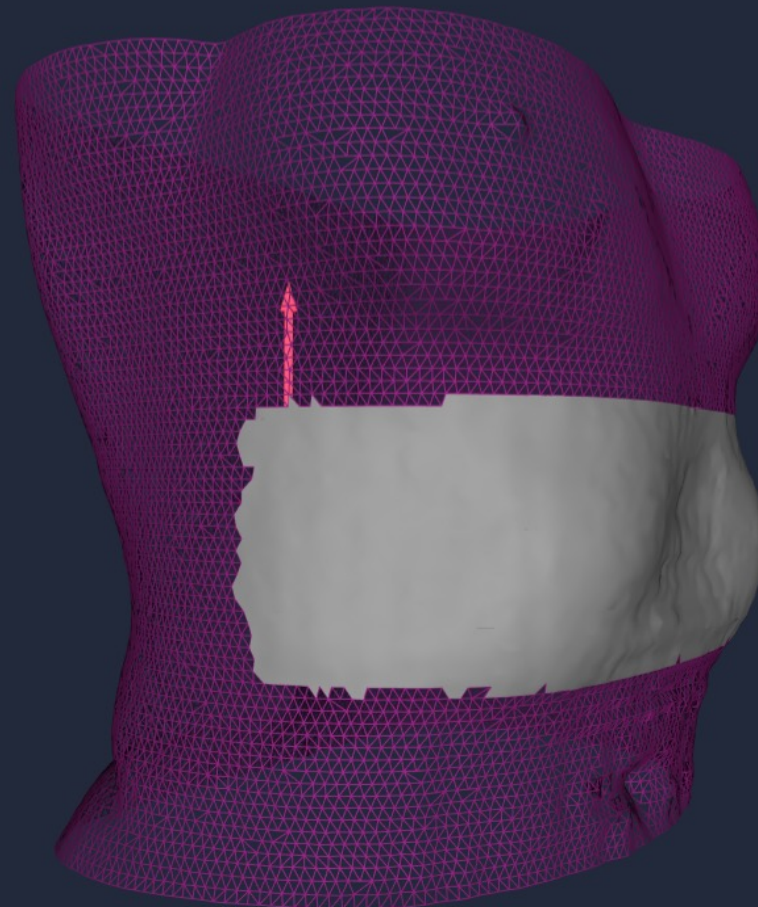
 Dodaj obszar zainteresowania

▶ AKB1 [Klatka piersiowa]

▶ AKB31 [Kregoslup]

Zrobione

Ustawiona powierzchnia

AAS4 ISO 1

CT SIM EXTERNAL FREE

ROI1

VRT_{cm}

-

-0,30 0,30

LNG_{cm}

-

LAT_{cm}

-

MAG_{cm}

-

YAW°

-

ROLL°

-

PITCH°

-

wstrzymanie wiązki za (s)

0

-

+

Zapisz dla przyszłych sesji

Zapisz wyłącznie dla sesji

Odniesienie

Zabieg

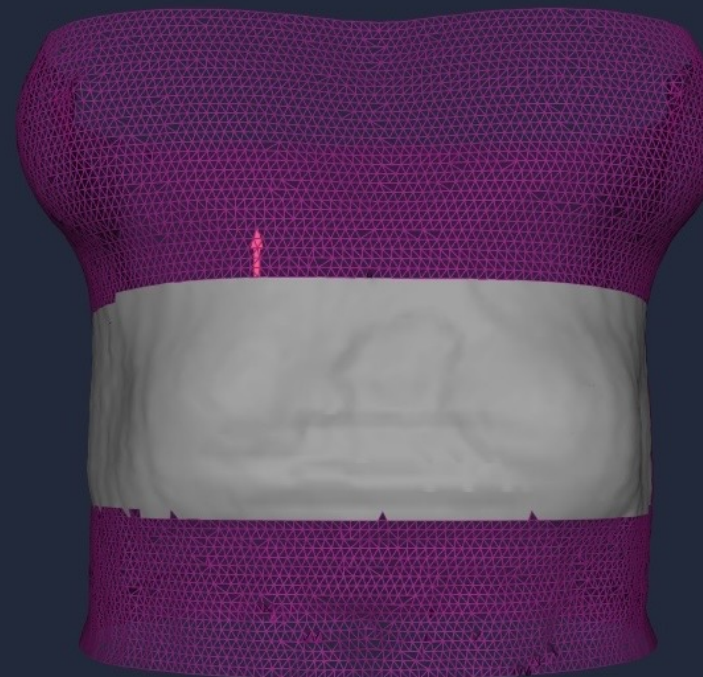
Stół 0,0°

Prześlij do stołu

Kontrola wiązki WYŁ.

30.12.2021 10:59:01

Ustawiona powierzchnia

0,30

-0,30

Szkolenie

Powierzchnia

Deformacja

Wideo

Tolerancja translacji i rotacji w SGRT

VRT -0.25 - 0.25 cm

LNG -0.25 - 0.25 cm

LAT -0.25 - 0.25 cm

MAG -0.3 - 0.3 cm

YAW -0.25° - 0.25°

ROLL -0.25° - 0.25°

PITCH -0.25° - 0.25°

Opis przypadku

- Po 3 kursach chemioterapii PF oraz łącznie 13 frakcjach SBRT, u pacjentki nie wystąpiły istotne działania niepożądane związane z SBRT
- Przeprowadzono ocenę skuteczności leczenia
- Pacjentkę zakwalifikowano do radykalnej chemioradioterapii
- Przeprowadzono leczenie dawką 70 Gy w 35 frakcjach na obszar głowy i szyi oraz chemioterapię 3 kursami cisplatyny
- Pacjentka zakończyła leczenie w marcu 2022 z satysfakcjonującą tolerancją, bez działań niepożądanych ocenionych wyżej niż 3 w skali CTCAE

Obserwacja

- Pacjentka pozostaje pod ścisłą obserwacją – wizyty kontrolne co 2-3 miesiące
- Pierwsze badanie obrazowe w maju 2022 wykazało częściową remisję
- Badanie PET wykonane we wrześniu 2022 – **całkowita odpowiedź morfologiczna i metaboliczna**

Ostatnia wizyta w Poradni – **luty 2024:**
bez cech wznowy w badaniach kontrolnych (badanie kliniczne / TK)

Wnioski

- Wyselekcjonowana grupa pacjentów może odnieść korzyść z niestandardowego postępowania i wysokodawkowej radioterapii na obszar ognisk przerzutowych
- W ostatnich latach coraz bardziej powszechne staje się zastosowanie SBRT w chorobie oligometastatycznej. Prowadzone są liczne badania kliniczne, lecz konieczne jest zgromadzenie większej ilości danych [2]
- Zastosowanie terapii stereotaktycznej w chorobie oligometastatycznej (różnych ognisk pierwotnych) zostało ocenione w badaniu SABR-COMET, gdzie zaobserwowano istotną poprawę OS oraz PFS [3]
- Pojawiają się wytyczne dot. zastosowania SABR w chorobie oligometastatycznej (rak gruczołu krokowego, NSCLC), lecz często podkreślają brak obiektywnych kryteriów kwalifikacji i badań walidujących [4,5]

2. Bahig H, Huang SH, O'Sullivan B. Oligometastatic Head and Neck Cancer: Challenges and Perspectives. *Cancers*. 2022 Aug [cited 2023 Nov 19];14(16).

3. Harrow S, Palma DA, Olson R, Gaede S, Louie AV, Haasbeek C, et al. Stereotactic Radiation for the Comprehensive Treatment of Oligometastases (SABR-COMET): Extended Long-Term Outcomes. *International Journal of Radiation Oncology, Biology, Physics*. 2022 Nov 15;114(4):611–6.

4. 3. Iyengar P, All S, Berry MF, Boike TP, Bradfield L, Dingemans AMC, et al. Treatment of Oligometastatic Non-Small Cell Lung Cancer: An ASTRO/ESTRO Clinical Practice Guideline. *Practical Radiation Oncology*. 2023 Sep 1;13(5):393–412.

5. Zilli T, Achard V, Pra AD, Schmidt-Hegemann N, Jereczek-Fossa BA, Lancia A, et al. Recommendations for radiation therapy in oligometastatic prostate cancer: An ESTRO-ACROP Delphi consensus. *Radiotherapy and Oncology*. 2022 Nov 1;176:199–207.

Wnioski

- W zaprezentowanym przypadku system SGRT umożliwił bezpieczne i efektywne dostarczenie wysokiej dawki z ograniczoną toksycznością. AlignRT zwiększyło odtwarzalność przy każdej frakcji
- Zastosowana technika może być z powodzeniem używana w różnych lokalizacjach narządowych
- Zastosowanie kliniczne oraz mechanizmy zapewniania jakości systemów SGRT zostały opisane w **wytycznych ESTRO-ACROP** z roku 2022 [6]
- Proces podejmowania decyzji, szczególnie w przypadkach nieobjętych wytycznymi powinien być skupiony na dobru pacjenta
- Do stworzenia powszechnie obowiązujących wytycznych dot. zastosowania stereotaksji w chorobie oligometastatycznej konieczne są kolejne badania

6. Freislederer P, Batista V, Öllers M, Buschmann M, Steiner E, Kügele M, et al. ESTRO-ACROP guideline on surface guided radiation therapy. *Radiotherapy and Oncology*. 2022 Aug 1;173:188–96.

Dziękuję za uwagę

grzegorz.chmielewski2@onkol.kielce.pl

rafal.stando@onkol.kielce.pl